

Ministerium: Folketinget

Journalnummer:

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevareudvalget den 13. januar 2016

Betænkning

over

Forslag til lov om ophævelse af lov om randzoner

[af miljø- og fødevareministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. november 2015 og var til 1. behandling den 19. november 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevareudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljø- og fødevareministeren sendte den 18. september 2015 dette udkast til udvalget, jf. MOF alm. del – bilag 71 (folketingsåret 2014-15, 2. samling). Den 12. november 2015 sendte miljø- og fødevareministeren de indkomne høringsvar og et notat herom til udvalget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S, EL, ALT, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti

Enhedslistens, Alternativets, Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at randzoner er et målrettet og effektivt virkemiddel, der reducerer forurening med bl.a. kvælstof og sprøjtemidler til vandløb, søer og havet. Når randzonerne fjernes, vil det medføre øget udvaskning med kvælstof og sprøjtegifte og dermed øget forurening af vandløb, drikkevand og de kystnære farvande.

I Danmark har vi i årevis arbejdet for at genoprette vandmiljøet, og det er glædeligt, at vandmiljøet i de seneste år endelig begynder at vise fremgang. Vandet er blevet klarere ved kysterne, og ålegræsset begynder at vende tilbage. Men fremgangen er spinkel, og vi er stadig langt fra målet. Hovedparten af de danske fjorde lever fortsat ikke op til målsætningen om god økologisk tilstand, så det vil fortsat være nødvendigt at reducere forureningen til vores vandområder, indtil naturen er genoprettet.

Med lovforslaget fjernes et af de mest effektive og økonomisk fornuftige virkemidler med den risiko, at 30 års vandmiljøindsats sættes over styr. Hvis vi øger forureningen nu, risikerer vi, at algeopblomstringen

igen tager fart, at ålegræsset igen skygges væk, at alle de organismer, plante- og dyrearter, der er ved at genetablere sig forsvinder, og at arbejdet for et rent og sundt vandmiljø dermed skubbes årtier tilbage.

EL, ALT, RV og SF er villige til at se på en mere målrettet brug af randzoner, men indtil dette foreligger, bør man fastholde den nuværende beskyttelse for ikke at sætte 30 års arbejde med at skaffe renere vand i fare.

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget mener, at udfordringerne for fødevare- og landbrugserhvervet er af en sådan størrelse, at en bred og langsigtet aftale burde være ønskelig for alle. Lovforslaget er en del af Venstre-regeringens fødevare- og landbrugspakke, som er indeholdt i regeringsgrundlaget »Sammen for fremtiden«. Desværre evnede Venstre-regeringen ikke at sikre en bred og langsigtet aftale. Det skal Socialdemokratiet stærkt beklage.

Under 1. behandling af lovforslaget gjorde Socialdemokratiet det gældende, at støtten til lovforslaget afhang af indholdet i den samlede fødevare- og landbrugspakke. Regeringen fravalgte en bred aftale, hvorfor Socialdemokratiet derfor ikke kan støtte dette lovforslag.

Det globale marked for fødevarer og fødevareteknologi er i hastig vækst. Udviklingen drives af en voksende global befolkning og velstandsstigninger, særlig i de nye vækstøkonomier. Det giver efter Socialdemokratiets opfattelse et stigende behov for en øget og mangfoldig fødevareproduktion, som kræver et skærpet fokus på en bæredygtig og ressourceeffektiv fødevareproduktion såvel i Danmark som globalt.

Danmark har et godt udgangspunkt for at skabe vækst og arbejdspladser i fødevareerhvervet i de kommende år. Danske producenter af fødevarer og fødevareteknologi har en lang tradition for effektiv produktion og for fødevarer af høj kvalitet, der er efterspurgt internationalt. Erhvervet har med sin viden om bæredygtig og ressourceeffektiv fødevareproduktion mulighed for at blive et internationalt kraftcenter på fødevarerområdet. Dette ønsker Socialdemokratiet at fremme.

Det tidligere Vækstteam for Fødevarer vurderede, at fødevareerhvervet havde et stort potentiale for at få del i den fremtidige globale vækst. Der er således mange eksisterende og potentielle danske arbejdspladser i fødevareerhvervet for både ufaglærte, faglærte og medarbejdere med videregående uddannelser.

Parallelt med den hastige globale vækst og fødevareerhvervets potentialer står erhvervet også over for en række alvorlige udfordringer, der skal håndteres, hvis erhvervets potentiale skal udnyttes.

Landbrugets gæld er en bremseklo for udvikling og indtjening. Lave afsætningspriser kan mærkes på bundlinjen. Og naturen og miljøet er under pres.

For at det danske fødevareerhverv kan få del i den fremtidige vækst på fødevarerområdet, er der brug for en fortsat offensiv indsats, der bygger på en forståelse af, at landbrugets produktion og et øget råvaregrundlag er vigtigt for vækst og arbejdspladser i hele fødevareerhvervet, og at dette skal ske i samspil med natur og miljø.

Et moderne landbrug til en ny tid kræver gode generelle rammevilkår, der understøtter fødevarevirksomhedernes muligheder for at udnytte deres internationale markedspotentiale og sikre en bæredygtig udvikling i råvaregrundlaget.

Rammevilkårene skal sikre væsentlige strukturelle tiltag, der kan medvirke til, at landbruget kan arbejde sig ud af krisen, og derved danne grundlag for en mere sund og bæredygtig finansieringssituation, da dele af landbruget står med massive gældsudfordringer.

Rammevilkårene skal også animere fødevareerhvervet til at skabe flere grønne arbejdspladser på ordentlige vilkår. Endelig skal rammevilkårene sikre, at et effektivt grønt landbrug aktivt og mere omkostningseffektivt bidrager til at forbedre miljøtilstanden, samtidig med at reguleringen gøres målrettet og differentieret på en måde, så Danmark fortsat lever op til de klima- og miljøkrav, vi har forpligtiget os til nationalt og internationalt. Der skal med andre ord være en samtidighed mellem vækst- og miljøinitiativer.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

René Christensen (DF) fmd. Pia Adelsteen (DF) Ib Poulsen (DF) Hans Kristian Skibby (DF)

Lise Bech (DF) Karina Due (DF) Erling Bonnesen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V)

Thomas Danielsen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Anni Matthiesen (V) Jacob Jensen (V)

Carsten Bach (LA) Mette Bock (LA) Mette Abildgaard (KF) Bjarne Laustsen (S) Lea Wermelin (S)

Ole Hækkerup (S) Jesper Petersen (S) Maja Panduro (S) Simon Kollerup (S)

Søren Egge Rasmussen (EL) Maria Reumert Gjerding (EL) Christian Poll (ALT)

Carolina Magdalene Maier (ALT) Andreas Steenberg (RV) Ida Auken (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF)

Pia Olsen Dyhr (SF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	47	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	9	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 59

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra miljø- og fødevareministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	1. udkast til betænkning
4	2. udkast til betænkning
5	3. udkast til betænkning